

Toimintakertomus 2025

Vammaisneuvosto, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

9.4.2026

Sisällys

1 Yleistä.....	2
2 Vammaisneuvoston toiminnan tarkoitus.....	2
2.1 Toimintakauden haasteet ja mahdollisuudet.....	2
2.2 Toiminnan painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet 2025.....	2
3 Vammaisneuvoston kokoonpano.....	3
4 Vammaisneuvoston toiminta	4
4.1 Kokoukset 2025.....	4
4.2 Vammaisneuvoston resurssit.....	5
4.3 Tilaisuudet, tapahtumat ja koulutukset	6
4.4 Lausunnot ja kannanotot	6
4.4.1 Lausunnot.....	7
4.4.2 Kannanotot	8
4.5 Vaikuttaminen ja edunvalvonta.....	8
4.6 Yhteistyökumppanit, sidosryhmät, verkostot.....	9
5 Seuranta ja mittarit	9
5.1 Vammaisneuvoston sisäinen, hyvinvointialueen, yhteiskunnan toiminta.....	9
5.2 Lausuntojen ja kannanottojen vaikuttavuus.....	9
5.3 Osallistuminen asioiden valmisteluun.....	9
6 Talous	10
7 Viestintä, nettisivut, some, media	10
8 Toiminnan kehittäminen.....	10
9 Lopuksi.....	10

1 Yleistä

Vammaisneuvostosta säädetään lain hyvinvointialueesta 29.6.2021/611 pykälässä 32 Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus nimesi 16.6.2022 vammaisneuvoston vuosiksi 2022–2025 kunnallisten vammaisneuvostojen ehdotusten mukaisesti. Vammaisneuvoston toiminta käynnistyi kuitenkin vasta vuonna 2023 helmikuussa.

Vammaisneuvoston toimintasääntö hyväksyttiin aluehallituksen kokouksessa 27.04.2023.

2 Vammaisneuvoston toiminnan tarkoitus

2.1 Toimintakauden haasteet ja mahdollisuudet

Vammaisneuvoston tehtäviksi on toimintasäännössä määritelty

- edistää ja seurata hyvinvointialueen eri toimintojen toimintaa vammaisten kannalta
- edistää vammaisten, vammaisyhdistysten ja viranomaisten välistä yhteistyötä
- seurata hyvinvointialueen vammaisten asukkaiden tarpeita ja toiveita sekä perusoikeuksien toteutumista
- osallistua hyvinvointialueen vammaispalveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen esimerkiksi antamalla lausuntoja ja tekemällä aloitteita.

Vuosi 2025 on ollut vammaisneuvoston kolmas toimintavuosi. Suurelta osin toiminta on vieläkin etsinyt muotoaan ja toimintatapoja. Vammaispalvelut on mahdollistanut esimerkiksi vammaispalvelulain soveltamistyöryhmään osallistumisen, mutta työryhmätyöskentely on keskeytynyt vammaisneuvoston edustajista riippumattomista syistä. Näinollen vammaisneuvoston osallisuus ei tosiasiallisesti toteutunut ja hyöty sekä hyvinvointialueelle että vammaisille jäi saavuttamatta.

2.2 Toiminnan painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet 2025

Kaikkien yhteiskunnan ja hyvinvointialueen palvelujen soveltavuus vammaisille ihmisille, esteettömyys ja saavutettavuus. Erityisiä painopisteitä:

- vammaispalvelulaki
- liikkumisen tuki
- henkilökohtainen apu

- muut vammaispalveluihin liittyvät toimenpiteet

Toimintaa on toteutettu vuoden aikana useilla lausunnoilla ja kannanotoilla sekä keskusteluilla. Vammaisneuvoston jäsenet ovat aktiivisesti osallistuneet lautakuntien ja aluevaltuuston kokouksiin.

3 Vammaisneuvoston kokoonpano

Aluehallitus nimesi kokouksessaan 16.6.2022 § 10 seuraavat henkilöt Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston jäseniksi toimikaudeksi **2022–2025**:

Jäsen	Kaupunki/kunta
Minna Manninen	Askola
Janne Riekki	Askola
Pauli Ritola	Lapinjärvi
Jyrki Laakso	Loviisa
Jonas Lindström	Loviisa
Hannele Käenaho-Virtala	Myrskylä
Maija Aatelo	Porvoo
Håkan Westerholm	Porvoo
Robert Almiala	Pukkila
Tuula Räikkönen	Sipoo
Monica Ståhls-Hindsberg	Sipoo

Puheenjohtajana on toiminut Pauli Ritola, varapuheenjohtajina Tuula Räikkönen ja Maija Aatelo. Vammaisneuvoston teknisenä sihteerinä on toiminut Ira Kajolehto.

Hyvinvointialue teki v. 2025 päätöksen, että nimetyt vammaisasiosta vastaavat viranhaltijat osallistuvat jatkossa aluevammaisneuvoston kokouksiin.

Aluehallitus nimesi kokouksessaan 30.10.2025 § 235 seuraavat henkilöt Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston jäseniksi toimikaudeksi **2025–2029**:

Jäsen	Kaupunki/kunta
Minna Manninen	Askola
Kenneth Lévin	Lapinjärvi
Pauli Ritola	Lapinjärvi
Hanna Malmivaara	Loviisa
Jonas Lindström	Loviisa
Maija Aatelo	Porvoo
Sirpa Pirttimaa-Törnqvist	Porvoo
Päivi Sulin	Pukkila
Tuula Räikkönen	Sipoo
Monica Ståhls-Hindsberg	Sipoo

Uusi kokoonpano järjestäytyi tammikuussa 2026.

4 Vammaisneuvoston toiminta

4.1 Kokoukset 2025

Vammaisneuvosto piti 11 kokousta vuonna 2025.

Vammaisneuvosto perusti vuonna 2024 oman työryhmän, joka kokoontui ennen varsinaista kokousta valmistelemaan kokouksessa käsiteltäviä asioita. Työryhmässä toimivat vuonna 2025 vammaisneuvoston puheenjohtaja Pauli Ritola, varapuheenjohtajat Tuula Räikkönen ja Maija Aatelo sekä Jonas Lindström.

Vammaisneuvoston vuoden 2025 kokoukset ja kutsutut vierailijat:

Kokous	Paikka	Vierailija
27.1.2025	Teams	-
24.2.2025	Teams	-
26.3.2025	WSOY-talo	Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja
23.4.2025	Teams	Rebecca Sjöholm, laatupäällikkö (hva)
21.5.2025	WSOY-talo	Katja Blomberg, kehittämisjohtaja (hva)
11.6.2025	WSOY-talo	Jukka Suhonen, esteettömyysasiantuntija (hva)
21.8.2025	Teams	-
17.9.2025	Teams	Benny Engård, pj. palvelujen järjestäminen -lautakunta
15.10.2025	Teams	Kaj Lindqvist, aluehallituksen pj. (hva)
13.11.2025	Omenämäki	Carita Schröder, terveystalouden vastuualuejohtaja (hva)
16.12.2025	Omenämäki	-

Kaikkiin kokouksiin on ollut mahdollista osallistua Teamsin välityksellä.

4.2 Vammaisneuvoston resurssit

Vammaisneuvoston tehtäviin kuuluu lausuntojen antaminen ja oma-aloitteinen asioiden esiin nostaminen viranhaltijoille sekä mm. kannanottojen ja aloitteiden tekeminen.

Yksi hyvinvointialueen saama hyöty vammaisneuvostotyöskentelystä on se, että palveluiden ongelmakohdat ja toimimattomuus saataisiin korjattua jo ennen päätöksentekoa. Näin hyvinvointialue säästyisi aikaa vieviltä korjauksilta ja niiden tuomilta lisäkustannuksilta.

Valmistelevan kokoonpanon kokousajasta on suuri osa kulunut sellaisten tietojen etsimiseen, joiden kokoaminen ja säilyttäminen tavanomaisesti kuuluvat sihteerin tehtäviin. Tähän kulunut aika on jäänyt puuttumaan esityslistoille tuotavien asioiden sisällöllisestä valmistelusta. Kokoonpanon toive on, että sihteeriresurssi saataisiin kohdilleen, jotta valmisteleva kokoonpano pääsisi paneutumaan kokous asioiden sisällöllisiin asioihin niiden vaatimalla tavalla. Jos perinteisesti sihteerille kuuluvat tehtävät eivät kasautuisi valmistelevan kokoonpanon hoidettaviksi, valmistelevalle kokoonpanolle jäisi mahdollisuus taustoittaa käsiteltäviä asioita, mikä sujuvoittaisi vammaisneuvoston kokous työskentelyä.

Alueellisen vammaisneuvoston pöytäkirjoista 15.10.2025 on viimeisin, joka on Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla esillä helmikuussa 2026. Kokouksia on pidetty sen jälkeen kaksi. Pöytäkirjojen julkaiseminen on tärkeää, että niin päätöksentekijät kuin muiden hyvinvointialueiden kiinnostuneet saavat ajantasaisesti tietoa käsitellyistä asioista.

Sihteeriresurssien riittämättömyys on hankaloittanut aluevammaisneuvoston toimintaa, vaikka laki hyvinvointialueesta edellyttää huolehtimaan vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

4.3 Tilaisuudet, tapahtumat ja koulutukset

Vammaisneuvosto ei ole itse järjestänyt koulutuksia tai muita tapahtumia vuonna 2025. Neuvoston jäsenet ovat kuitenkin osallistuneet aktiivisesti eri tahojen järjestämiin tilaisuuksiin, mm.

Tilaisuus	Järjestäjä
Vammaispalvelujen neuvottelupäivät	THL
Henkilökohtaisen avun päivät	Heta-liitto ja Assistenssi.info
Uudenmaan vaikuttajaverkosto	Invalidiliitto ym. vammaisjärjestöt
Haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten oikeuksien toteutuminen -seminaari	Hyvinvointioikeuden keskus
Muutoksenhaku hyvinvointialueilla -webinaari	Hyvil Oy
Verkostoituvat vammaispalvelut -webinaarit	THL, Hyvil Oy
Disability in Local and Global Contexts -seminaari 7.-9.5.2025	Helsingin yliopisto
RRP Kestävän kasvun työryhmätyöskentely	THL ja STM

4.4 Lausunnot ja kannanotot

YK:n yleissopimus vammaisten ihmisten oikeuksista sitoo Suomea lain tasoisesti. Artikla 4.3 määrittää näin:

“3. Laadittaessa ja toimeenpantaessa lainsäädäntöä ja politiikkoja, joilla tätä yleissopimusta pannaan täytäntöön, sekä muissa vammaisia henkilöitä koskevissa päätöksentekoprosesseissa sopimuspuolten tulee neuvotella tiiviisti vammaisten henkilöiden kanssa ja aktiivisesti osallistaa heidät, mukaan lukien vammaiset lapset, heitä edustavien järjestöjen kautta.”

Mainittu tiivis neuvottelu voi toteutua mahdollistamalla osallistuminen asioiden valmisteluvaiheeseen sekä mahdollistamalla lausuntojen antaminen. Tiivis neuvottelu edellyttää esille tuotujen asioiden merkityksellistä huomioimista lopputuloksessa.

Jos valmisteluvaiheessa tai lausunnoissa kerrotut asiat sivuutetaan asioiden siirtyessä päätöstageille, sopimuksen tarkoittama vammaisten osallisuus ei toteudu. Silloin hyöty menetetään, palveluista tulee vammaisten henkilöiden kannalta toimimattomia, ja korjaamistoimenpiteet vievät aikaa ja resursseja. Korjaukset ovat välttämättömiä ja tulevat kalliimmiksi, kuin jos kerrotut asiat olisi huomioitu alusta lähtien.

Vammaisneuvosto on halunnut antaa osaamistaan ja tietämystään hyvinvointialueen käyttöön. Epätietoisuutta on siitä, miten tarkasti vammaisneuvoston kirjaamat havainnot on huomioitu asioiden valmistelussa ja päätöksissä. Lausuntoaikataulut vaativat asioihin paneutumista myös kokouspäivämäärien välillä. Jos palautuspäivämäärän ja lautakunnan kokouspäivämäärän välillä on vain vähän aikaa, on epävarmaa, onko kaikki tarpeellinen tullut huomioituksi.

4.4.1 Lausunnot

Vammaisneuvostolta on vuonna 2025 pyydetty 17 lausuntoa seuraavasti:

- Sosiaalisen kuntoutuksen myöntämisperusteet
- Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen palvelukuvaus / Ikääntyneiden yhteisöllisen asumisen myöntämisperusteet
- Henkilökohtaisen avun palvelukuvaus
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osallisuusohjelma 2026-2029
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Lääkinnällisen kuntoutuksen jalkaterapian palvelukohtainen sääntökirja
- Lapsiperheiden kotipalvelun myöntämisperusteet
- Sote-kuljetuspalveluiden kilpailutuksen asiakirjat
- Omaishoidon tuen toimintaohje
- Palveluluettelo, vammaispalvelut
- Vammaispalvelulain mukainen lyhytaikainen huolenpito
- Vammaispalvelulain liikkumisen tuen soveltamisohje
- Toimeksiantosuhteisen erityisen osallisuuden ja tuetun päätöksenteon toimintaohje
- Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden hankinta
- Peseytymispalvelun myöntämisperusteet
- Liikkumista tukevien palvelujen toimintaohjeen päivitys
- Osallisuusohjelma vuosille 2026-2029

4.4.2 Kannanotot

Vammaisneuvosto on tehnyt kannanotot mm. seuraaviin asioihin:

- Syrjivä covid-lääkityksen rajaaminen omatoimisuuden perusteella
- Neuvontapalvelut Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella. Neuvonnan toimimattomuus, vammaispalvelun työntekijöiden tavoittamisvaikeudet puhelimitse, ml. kuulovammaisten erityisongelmat.
- Vammaispalvelulain voimaantulon siirtäminen (STM lausuntopyynnöt)
- Kuljetuspalveluiden omavastuuosuudet
- Kannanotto esteettömyyden toteutumisesta Itä-Uudellamaalla (Söderkulla)
- Kannanotto säännöllistä kotihoitoa koskevaan päätökseen
- Kannanotto kehitysvammaisten lääkäripalvelujen toimivuuteen liittyen

4.5 Vaikuttaminen ja edunvalvonta

Vammaisneuvoston edustajilla on läsnäolo-oikeus hyvinvointialueen valtuuston kokouksissa sekä läsnäolo- ja puheoikeus tärkeimmissä lautakunnissa. Neuvoston edustajat lautakunnissa ja valtuustossa olivat:

Toimielin	Edustaja	Varaedustaja
Kansalliskielilautakunta	Håkan Westerholm	Jonas Lindström Monica Ståhls-Hindsberg
Kehittäminen ja yhteistyö - lautakunta (lautakunta lakkautettiin 5/2025)	Pauli Ritola	Tuula Räikkönen
Palveluiden järjestäminen - lautakunta	Maija Aatelo	Tuula Räikkönen
Varautuminen ja turvallisuus -lautakunta	Håkan Westerholm	Maija Aatelo Jonas Lindström
Valtuusto	Pauli Ritola	Tuula Räikkönen Maija Aatelo

Vammaisneuvoston edustajat/varaedustajat ovat osallistuneet aluevaltuuston ja lautakuntien kaikkiin kokouksiin ja pyrkineet nostamaan esiin vammaisten ihmisten erityistarpeita ja tarvetta yhdenvertaisiin palveluihin.

Kuljetuspalvelujen asiakasraadissa on ollut kunnallisten vammaisneuvostojen nimeämät edustajat, joista osa toimii myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostossa.

Lisäksi vammaisneuvostosta on kutsuttu edustaja kuljetuspalvelujen ohjauskeskuksen kilpailutuksen toiminnan haastatteluryhmään, vammaispalvelulain mukaisten asunnonmuutostöiden toimintaohjeiden valmistelutyöryhmään sekä kestävän kasvun hankkeen ohjausryhmään.

Paikallisten vammaisneuvostojen edustajina esteettömyystyöryhmissä toimivat osallistuivat myös alueen esteettömyystyöryhmien yhteistapaamiseen.

4.6 Yhteistyökumppanit, sidosryhmät, verkostot

Yhteistyötä on tehty vuonna 2025 julkisen ja yksityisten verkostojen kanssa sekä kolmannen sektorin kanssa.

5 Seuranta ja mittarit

5.1 Vammaisneuvoston sisäinen, hyvinvointialueen, yhteiskunnan toiminta

Hyvinvointialueen toiminnan seuranta valtuuston ja lautakuntien kokouksissa ja pyydettyjen lausuntojen perusteella. Lausuntojen seuranta valtuuston ja hallituksen tekemien päätösten perusteella.

5.2 Lausuntojen ja kannanottojen vaikuttavuus

Lausuntojen ja kannanottojen vaikuttavuutta on pyritty seuraamaan toimielinten tekemien päätösten perusteella.

5.3 Osallistuminen asioiden valmisteluun

Osallistuminen asioiden valmisteluvaiheeseen on hieman edistynyt, koska vammaisneuvoston jäseniä on kutsuttu muutamiin työryhmiin. Esimerkiksi kuljetuspalvelumatkojen toimintaa käsittelevän työryhmän kohdalla vammaisneuvoston jäsenten esittämät näkökulmat kuitenkin ohitettiin osittain.

YK:n vammaissopimus edellyttää tiiviistä neuvottelua vammaisten kanssa, vaatimus ei koske vain vammaispalvelun henkilöstöä, vaan sitoo koko hyvinvointialuetta. Erityisen huolestuttavana voi pitää vammaisille henkilöille tärkeiden kuntoutusasioiden täydellistä puuttumista valmisteluvaiheen tiedoista, lausuntopyynnöistä sekä tiedottamisesta.

6 Talous

Vammaisneuvoston budjetti vuodelle 2025 oli 14 040 € ja kokonaismenot olivat 10 974 €.

7 Viestintä, nettisivut, some, media

Vammaisneuvoston esittely ja kokouspöytäkirjat löytyvät hyvinvointialueen nettisivuilta [Neuvostot ja nuorisovaltuusto - Itä-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

Vammaisneuvoston jäsenille on tullut kyselyjä lausunnoista, ja vammaisneuvosto on pitänyt tärkeänä, että vammaisneuvoston antamat lausunnot ovat löydettävissä samalta nettisivulta vammaisneuvoston pöytäkirjojen kanssa. Vielä huhtikuussa 2025 pöytäkirjat puuttuvat lokakuusta 2024 lähtien.

Vammaisneuvoston sähköpostiosoite on vammaisneuvosto@itauusimaa.fi. Kaikille jäsenille avattiin myös hyvinvointialueen sähköpostiosoitteet muotoa etunimi.sukunimi@itauusimaa.fi.

8 Toiminnan kehittäminen

Vammaisneuvoston toimintaa kehitettiin tuloksellisempaan suuntaan vuoden 2025 aikana. Yhteistyötä kehitetään hyvinvointialueen eri organisaatioiden kanssa tulevan vuoden 2026 aikana.

9 Lopuksi

Vammaisneuvosto kiittää hyvinvointialueen edustajia hyvästä yhteistyöstä.